

Брюксел, 5 юни 2026 г.
(OR. en)

10151/26

PECHE 220
UK 114
N 43

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 5 юни 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 271 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И СЪВЕТА
Устойчив риболов в ЕС: актуално състояние и насоки за
2027 година

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 271 final.

Приложение: COM(2026) 271 final

Брюксел, 5.6.2026 г.
COM(2026) 271 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

Устойчив риболов в ЕС: актуално състояние и насоки за 2027 година

{SWD(2026) 145 final}

1. Въведение

Целта на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) е да се гарантира, че риболовните дейности се управляват въз основа на екосистемен подход, за да бъдат екологично устойчиви в дългосрочен план, и че се управляват по начин, съответстващ на целите за постигане на икономически социални и свързани със заетостта ползи, както и за допринасяне към осигуряването на хранителни запаси¹.

Увеличава се броят на рибните запаси, които се експлоатират на нивата на максималния устойчив улов². Това показва, че усилията на сектора на ЕС на рибарството допринасят за дългосрочните цели на политиката, тъй като краткосрочните ползи могат да доведат до влошаване на състоянието на рибните запаси и с това да застрашат перспективите на бъдещото поколение рибари. В същото време, докато други фактори, различни от риболова, продължават да оказват влияние върху рибните запаси³⁴⁵⁶, риболовът остава основен фактор, определящ процента на смъртността от риболов, като трябва да бъде ограничен, за да могат всички запаси да се възстановят в името на сегашното и бъдещото поколение рибари.

Във всеобхватната оценка на Регламента относно ОПОР⁷, изготвена от Комисията, се подчертава, че като цяло смъртността от риболов намалява. Въпреки това, цялостно, природозащитният статус на запасите от гледна точка на биомасата не се е подобрил в очакваната степен, въпреки че има някои положителни сигнали на регионално равнище. Недостатъчното адаптиране на риболовния капацитет към рибните запаси в някои сегменти на флота, в съчетание с намалените разтоварвания в няколко морски басейна, продължава да оказва отрицателно въздействие върху доходите и уронва дългосрочната рентабилност. Ситуацията се влошава допълнително от колебанията в цените на горивата, като амбициите за декарбонизация на стопанските модели на риболовния флот все още изостава по отношение на амбициите за декарбонизация. Освен това по-бавното

---

¹ Регламент (ЕС) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата политика в областта на рибарството, за изменение на регламенти (ЕО) № 1954/2003 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2371/2002 и (ЕО) № 639/2004 на Съвета и Решение 2004/585/ЕО на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj>).

² [Научен, технически и икономически комитет по рибарство \(НТИКР\) — Monitoring the Performance of the Common Fisheries Policy \(Мониторинг на изпълнението на общата политика в областта на рибарството\) \(STECF-Adhoc-26—01\).](#)

³ [Промени във фитопланктонната биомаса и в изобилието на зоопланктона.](#)

⁴ [Концентрации на разтворен кислород в близост до морското дъно.](#)

⁵ [Състоянието на Балтийско море през 2023 г.](#)

⁶ [Доклад за състоянието на качеството на Средиземно море — Състоянието на Средиземно море и крайбрежието му за периода 2018—2023 г.](#)

⁷ [Оценката на Комисията показва бавен напредък в повишаването на устойчивостта на риболова и текущи предизвикателства.](#)

възстановяване на рибните запаси е пречка пред средносрочната и дългосрочната рентабилност на риболовния сектор.

Свеждането до минимум на отрицателното въздействие на риболова върху морската среда, нейните местообитания и видове трябва да продължи, за да се запази самата основа за просперитет на рибарството. В това отношение планът за действие за морската област⁸ от февруари 2023 г., макар и да не е задължителен, все още е актуален, включително чрез използване на полезните взаимодействия между общата политика в областта на рибарството и законодателството в областта на околната среда.

Оценката също така показва, че загубата на работни места в риболовния сектор след реформата на ОПОР от 2013 г. е по-малка от очакваната. В същото време, средната заплата в сектора обаче не се повишава с очакваното темпо, въпреки че в някои сегменти на флота се наблюдава значително увеличение на заплатите благодарение на подобряване на състоянието на запасите и на оптимизирани стопански модели.

Това са някои от основните заключения, които ще послужат като основа за изготвянето на предстоящата Визия за 2040 г. за сектора на рибарството и аквакултурите⁹. Като цяло, трябва да подобрим социално-икономическото положение на рибарите, включително на дребните рибари, като направим сектора по-печеливш, способен да инвестира в модернизацията на флота и в енергийния преход. Това от своя страна ще подкрепи привлекателността на сектора за новите поколения. Важно е също така задължението за разтоварване да стане по-ефективно.

В настоящото съобщение се докладва за напредъка при постигането на максималния устойчив улов (МУУ) и за състоянието на риболовния флот на ЕС и се предоставя информация за социално-икономическите резултати на риболовния сектор в ЕС, както и за изпълнението на задължението за разтоварване. В този контекст съобщението описва пътя към постигането на риболовни възможности, съобразени с целите за МУУ, за да се гарантира конкурентоспособен, устойчив и траен риболовен сектор в рамките на обсъжданията относно правната рамка на ЕС.

2. Напредък при постигането на максимален устойчив улов

В своя годишен доклад Научният, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) актуализира наличната информация за рибните запаси¹⁰. Докладът показва, че рибарството в ЕС продължава да постига напредък по постигането на целите

---

⁸ [СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ План за действие на ЕС: Опазване и възстановяване на морските екосистеми за устойчиво и издръжливо на сътресения рибарство \(COM/2023/102 final\).](#)

⁹ [Рибарство и аквакултура — визия за 2040 г.](#)

¹⁰ [STECF — Monitoring the Performance of the Common Fisheries Policy \(НТИКР — Мониторинг на изпълнението на общата политика в областта на рибарството\) \(STECF-Adhoc-26-01\)](#)

за МУУ. Европейският парламент, Съветът и Комисията трябва да продължат да надграждат върху вече създадената солидна научна основа и система за управление.

Въпреки че се отбелязва напредък благодарение на решения за квотите и за управлението на риболовното усилие, сами по себе си те не могат да гарантират устойчивостта на рибните запаси, като заинтересованите страни трябва да дадат своя принос за справяне с трите кризи, пред които е изправена планетата, а именно изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването, които засягат все повече всички наши морски басейни. Влияние оказват и здравето на морската екосистема, на което също така се обърна внимание в Европейския пакт за океана¹¹, както и повишаването на температурата на моретата. Държавите членки трябва също така да предоставят данни, за да се гарантира, че научните становища се градят върху възможно най-добрата основа.

През 2024 г. екорегиионите на **Балтийско море, Келтско море и Северно море в широките му граници** продължиха тенденцията за намаляване на средния риболовен натиск до равнищата на устойчивост (от съответно 49 %, 48 % и 73 % над целевото равнище на смъртността от риболов, съответстващо с постигането на МУУ (F_{MSY}), през 2003 г., до 39 %, 40 % и 5 % под целта за F_{MSY} през 2023 г.)¹². В Бискайския залив рибарите положиха значителни усилия за устойчиво управление на рибните запаси. Благодарение на техните усилия риболовните дейности вече няколко години се управляват в съответствие с МУУ, както се посочва в доклада на НТИКР за 2022 г.¹³ Въпреки намаляващия риболовен натиск и усилията, полагани от рибарите, изглежда, че все повече рибни запаси не успяват да постигнат увеличаване на биомасата, което може да е свързано с други проблеми, например неправилно докладване. Това подчертава необходимостта от график за възстановяване на рибните запаси, който да доведе до повишаване на доходите на рибарите и да ограничи годишните колебания в риболовните квоти.

След няколко години на положителна тенденция, през 2024 г. беше отбелязано леко увеличение на F_{MSY} в Бискайския залив и в иберийски води при широко разпространените рибни запаси. Макар че като цяло има подобрение в процента на смъртност от риболов в Североизточния Атлантически океан, Балтийско море и Келтско море, при отделните рибни запаси се наблюдават различни тенденции на развитие, като подобренията при едни запаси замаскират влошаването на състоянието на други. Освен това се наблюдават признаци за намаляване както на попълненията в популацията, така и на биомасата. В Североизточния Атлантически океан всички показатели, с изключение на F_{MSY} , отбелязват тенденция към понижаване, което буди тревога.

В Средиземно море и Черно море се извършва смесен риболов, като много от запасите са общи с държави извън ЕС. Процентът на смъртността от риболов се доближава до

---

¹¹ [COM/2025/281 final](#)

¹² За подробен анализ на F_{MSY} и състоянието на биомасата на рибните запаси във всички морски басейни вж. раздел 1 от придружаващия работен документ на службите на Комисията.

¹³ [Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries \(STECF\) — Monitoring of the performance of the Common Fisheries Policy \(Научен, технически и икономически комитет по рибарство \(НТИКР\) — Мониторинг на изпълнението на общата политика в областта на рибарството\) \(STECF-Adhoc-22—01\).](#)

устойчивите нива за някои запаси, като 35 от тях (53 % от оценените запаси) са достигнали F_{MSY} през 2022 г. Въпреки това, риболовът на много запаси все още е над устойчивите равнища. Трябва да продължат действията за намаляване на смъртността от риболов и постигане на целта за МУУ, по-специално чрез многогодишния план за управление за западната част на Средиземно море¹⁴ и стратегията до 2030 г. на Генералната комисия по рибарство за Средиземно море (GFCM).

2.1 Възможности за риболов през 2026 г.

Възможностите за риболов са важен инструмент за устойчивото управление на рибарството. В **Атлантическия океан, Балтийско море и Скагерак/Категат** възможностите за риболов се определят главно като ограничения на улова, известни също като общ допустим улов (ОДУ). В **западната част на Средиземно море**, поради управлението, свързано със смесения риболов, възможностите за риболов се определят главно като риболовното усилие, изразено в брой дни в морето, и се допълват от ограничения на улова за определени запаси и риболовни уреди. В **останалите подрегиони на Средиземно море и в Черно море** възможностите за риболов, състоящи се от ограничения на усилието и улова, се определят от задължителни решения, приети на регионално равнище в рамките на GFCM.

Запасите в **Балтийско море** също продължават да бъдат подложени на натиск от източници, различни от рибарството, което е довело до разрушаване на екосистемата и до влошено биологично разнообразие. Въпреки че се наблюдава положително развитие при редица рибни запаси в **Североизточния Атлантически океан**, в риболовния сектор в Балтийско море трябва да се разработи график за възстановяване на запасите, за да се подобри социално-икономическото положение на рибарите и да се намалят годишните колебания.

Комисията и осем държави членки от региона на Балтийско море публикуваха съвместна декларация¹⁵ относно спешната необходимост от възстановяване на рибните запаси в Балтийско море в момент, когато Съветът постигна политическо споразумение относно възможностите за риболов за 2026 г. Те се договориха, че е необходимо да се отправи искане към Международния съвет за изследване на морето (ICES) да включи в своите годишни препоръки за улова на конкретните рибни запаси сценарии за възстановяване на съответните рибни запаси до необходимите нива на биомаса за различните времеви периоди¹⁶. Тези препоръки трябва да отчитат биологичните характеристики на запасите

---

¹⁴ Регламент (ЕС) 2019/1022 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на многогодишен план за риболова на запаси от дънни видове в западната част на Средиземно море и за изменение на Регламент (ЕС) № 508/2014 (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1022/oj>).

¹⁵ [Изявления относно Предложението за регламент на Съвета за определяне за 2026 г. на възможностите за риболов на определени рибни запаси и групи рибни запаси, приложими в Балтийско море, и за изменение на Регламент \(ЕС\) 2025/202 по отношение на определени възможности за риболов в други води.](#)

¹⁶ [Agreement reached on 2026 fishing opportunities for the Baltic Sea \(Постигнато споразумение относно възможностите за риболов в Балтийско море за 2026 г.\).](#)

и да посочват различни нива на улова за съответната фаза на възстановяване¹⁷. Подобен подход следва да се приложи и в Североизточния Атлантически океан по отношение на риболовните дейности, които биха спечелили от разработването на график за възстановяване на рибните запаси, така че да се подобри социално-икономическото положение на рибарите и те да получават по-високи доходи от риболовната си дейност.

По отношение на **западната част на Средиземно море** от 1 януари 2025 г. се прилагат правилата за постоянната фаза на многогодишния план за управление за западната част на Средиземно море по отношение на запасите на дънни видове, като целта е да се достигне и поддържа МУУ. Въз основа на най-добрите налични научни становища Комисията също така предложи за 2026 г. допълнително намаляване на риболовното усилие за траулерите и корабите с парагади, както и ограничения на улова на океанска розова скарида и на мерлуза с мрежи. С цел насърчаване на устойчиви добри практики и подпомагане на възстановяването на рибните запаси Комисията предложи през 2026 г. да се доусъвършенства механизмът за компенсации, въведен в западната част на Средиземно море през 2022 г., за да се стимулират допълнителни доброволни мерки, като по-висока селективност и забранени зони, като на корабите се предоставя правото да си възстановяват риболовни дни в рамките на общото риболовно усилие, определено за 2025 г. Комисията обаче изрази несъгласие с политическото споразумение, постигнато на заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство през декември 2025 г., тъй като то не съответства на предложението на Комисията, основавано на научни становища. Комисията е разтревожена от въздействието, което мерките за изпълнение ще окажат върху графиците за възстановяване на рибните запаси в този морски басейн. ЕС продължава да предоставя финансиране за подпомагане на прехода на сектора към по-устойчиви практики, предвидени в схемата за компенсации, особено в контекста на колебанията в цените на горивата, които поставят под още по-голяма заплаха стопанския модел на риболовния флот.

Чрез възможностите за риболов за 2026 г. ЕС продължи да изпълнява съответните мерки, произтичащи от многогодишните планове за управление на рибарството (МПУР) на GFCM, както и новоприетите решения на GFCM за запасите от дребни пелагични и дънни видове в Адриатическо море и за калкан и цаца в Черно море.

2.2 Споразумения с Норвегия, Обединеното кралство и други крайбрежни държави

По отношение на около 120 ОДУ, управлявани на двустранно равнище с Обединеното кралство или Норвегия, както и на тристранно равнище с тези две държави, ЕС и тези държави постигнаха навременни споразумения за 2026 г., основани на най-добрите налични научни становища и отчитащи социално-икономическите съображения. Равнищата на повечето ОДУ бяха определени в съответствие с МУУ, там където е имало налично становище. ICES предостави становище за нулев улов за осем рибни запаса. За

---

¹⁷ [Комисията поема водеща роля в усилията за справяне с проблемите в областта на рибарството и опазването на околната среда в Балтийско море.](#)

тези запаси страните се споразумяха за равнища на ОДУ с нисък прилов, за да се предотврати т. нар. „ефект на блокиращите видове“ при смесения риболов. По отношение на херингата от Келтско море ЕС и Обединеното кралство се споразумяха да определят научен мониторингов ОДУ за 2026 г. в съответствие със становището на ICES.

По време на двустранните консултации между ЕС и Обединеното кралство научните становища за Келтско море, Ирландско море и Ламанша показаха, че няколко ключови рибни запаса, сред които треска, пикша, меджид, обикновен морски език и писия, са спаднали под безопасните биологични граници, което затруднява възстановяването им и води до ограничаване на възможностите за риболов. В отговор на това, ЕС и Обединеното кралство се споразумяха за редица коригиращи мерки, насочени към подобряване на състоянието на запасите, включително по-голяма селективност на риболовните уреди, по-голям размер на окото на мрежите и задължителни селективни устройства при риболова на норвежки омар. Работата в рамките на Специализирания комитет по рибарството на ЕС и Обединеното кралство изигра важна роля за постигането на тези резултати.

По отношение на рибните запаси в Северно море, управлявани в тристранен формат, при повечето запаси, които са общи за ЕС, Норвегия и Обединеното кралство, се наблюдава положителна тенденция. За 2026 г. страните се споразумяха за ОДУ за всеки от рибните запаси в съответствие със становището за МУУ или с договорените дългосрочни стратегии за управление. Те приеха също така мерки за подпомагане на възстановяването на популацията на атлантическа треска от Северния шелф, включително преразглеждани сезонни закривания на риболова и промени в схемата за закриване в реално време (RTC) от 2026 г. Страните се споразумяха също така за нов модел на управление и дългосрочна стратегия за управление на херингата в Северно море, което осигурява по-голяма предвидимост за сектора и укрепва устойчивото управление на запасите.

В рамките на двустранните консултации с Норвегия с преразглеждането на системата за RTC за северната скарида в зони 3.a и 4.a Изток се цели да се подпомогне възстановяването на биомасата на запаса, която все още е под безопасните биологични граници.

За син меджид и атлантическо-скандинавска херинга, които са широко разпространени в североизточната част на Атлантическия океан, крайбрежните държави и участващите в риболова страни (ЕС, Обединеното кралство, Норвегия, Исландия, Фарьорските острови, Гренландия, а в случая на атлантическо-скандинавска херинга — и Руската федерация) се споразумяха да определят общ ОДУ за 2026 г. в съответствие със становището на ICES. Въпреки това, постигането на споразумение относно ОДУ за 2026 г. за скумрията се оказа трудно. През декември Обединеното кралство, Норвегия, Исландия и Фарьорските острови се споразумяха за ОДУ, който надвишава становището на ICES със 71 %. През декември 2025 г. ЕС определи временен ОДУ в съответствие със становището на ICES. С цел възстановяване на еднаквите условия на конкуренция и като се има предвид, че тези крайбрежни държави не възнамеряваха да променят решението

си относно размера на ОДУ, през март 2026 г.¹⁸ ЕС се съобрази с равнището на ОДУ, определен от тези други крайбрежни държави. ЕС също така работи интензивно за постигане на споразумение относно всеобхватни споразумения за разпределение на квотите за скумрия и син меджид, но резултат не беше постигнат.

Тъй като няма всеобхватни споразумения за разпределяне и поради едностранните действия на някои от крайбрежните държави, включително прекомерни междугодишни прехвърляния, сумата на едностранните квоти на крайбрежните държави и участващите в риболова страни продължава да надвишава цялото количество на ОДУ. Това продължава да подкопава устойчивостта на въпросните запаси. Комисията ще продължи да участва активно от името на ЕС в дискусии с други крайбрежни държави с цел сключване на всеобхватни споразумения за разпределяне във връзка с устойчивото управление на запасите.

3. Баланс между риболовния капацитет на флотите на държавите членки и техните възможности за риболов

Държавите членки трябва да поддържат флотове под националните тавани, определени за риболовния капацитет на корабите (по отношение на бруто тонаж (GT) и мощност на двигателя (kW)). Държавите членки, в които има сегменти на флота с доказан дисбаланс¹⁹, трябва да представят планове за действие, в които се определят измерими цели при адаптирането и средства за постигане на баланс, както и ясен график за изпълнението им.

Само спазването на пределните граници за риболовния капацитет обаче не гарантира, че риболовните флотове на държавите членки са в баланс с наличните възможности за риболов или че действат по устойчив начин.

Използват се различни параметри, за да се оцени дали флотът е балансиран. Държавите членки се приканват всяка година да изчисляват набор от биологични, икономически и технически параметри и да сравняват резултатите със стандартните стойности.

Размерът на риболовните флотове на държавите членки продължава да намалява. През 2025 г. броят на корабите, брутният им тонаж и мощността на двигателите им са намалели съответно с около 0,95 %, 1,8 % и 1,06 %²⁰, като са възлизали на 68 910 кораба

---

¹⁸ Регламент (ЕС) 2026/786 на Съвета от 30 март 2026 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2026/249 за определяне за 2026 г., 2027 г. и 2028 г. на възможностите за риболов на определени рибни запаси, приложими във водите на Съюза, както и за риболовните кораби на Съюза в някои води извън Съюза (ОВ L 2026/786, 31.3.2026 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2026/786/oj>)

¹⁹ [COM \(2014\) 545: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА Насоки за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов в съответствие с член 22 от Регламент \(ЕС\) № 1380/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно общата политика в областта на рибарството.](#)

²⁰ Включително риболовния флот в най-отдалечените региони.

с брутен тонаж 1 223 500 GT и мощност 5 008 627 kW. Постоянното намаляване на риболовния флот на ЕС е резултат от съчетание на структурни промени, продиктувани от политиката, с приваждане в съответствие на икономическите параметри, насочени към подобряване на ефективността, рентабилността и конкурентоспособността.

Капацитет, който е изтеглен с публична помощ, не може да се заменя²¹.

От общо 525-те сегмента, съставляващи риболовния флот на континенталната част на ЕС, при 209 най-малко един биологичен индикатор не е бил балансиран (в червено), а при 165 сегмента най-малко един икономически показател не е бил балансиран (в червено), което означава, че тези сегменти не са били балансирани, като при някои от тях се наблюдават продължаващи негативни тенденции²². Поради това Комисията напомня на държавите членки за изискването „за адаптиране на риболовния капацитет на своя флот към своите възможности за риболов с цел постигане на **стабилен и траен баланс между тях, като отчитат тенденциите и се основават на най-добрите научни становища.**“²³ Постигането на баланс между риболовния капацитет на флотите на ЕС и наличните възможности за риболов е непрекъснат процес. Флот, който е балансиран, не само ще постига по-добри резултати в краткосрочен план чрез оптимизиране на броя на корабите, които се конкурират за ограничените рибни запаси, но и ще спомогне за повишаване на рентабилността на флотите в дългосрочен план, когато запасите станат по-изобилни. По-балансираните и по-рентабилни риболовни флотове също така ще проправят пътя за модернизация и ще повишат привлекателността на сектора, като по този начин ще подготвят почвата за бъдещите поколения рибари²⁴.

Освен това за някои риболовни флотове продължават да липсват биологични данни. Комисията напомня на държавите членки, че цялостна оценка на баланса на флота може да бъде направена само ако данните са пълни.

На 28 април 2026 г Комисията публикува проучване относно риболовния флот на ЕС²⁵. В това проучване се посочва, че основното предизвикателство пред риболовния сектор е да се използва оптимално наличният риболовен капацитет или да се замести с модернизираните средства. Важно е държавите членки да обмислят как най-добре да **използват наличния капацитет, за да подпомогнат енергийния преход и модернизирането на риболовния флот.**

4. Социално-икономически перспективи

Според доклада на НТИКР от 2025 г. относно икономическите резултати на риболовния флот на ЕС се очакваше той да приключи 2025 г. със значителна оперативна печалба, с

---

²¹ Член 22 от Регламента относно ОПОР.

²² За по-подробен преглед вж. придружаващия работен документ на службите на Комисията.

²³ Член 22, параграф 1 от Регламента относно ОПОР.

²⁴ [Ново проучване относно капацитета и устойчивостта на риболовния флот.](#)

²⁵ [Ново проучване относно капацитета и устойчивостта на риболовния флот.](#)

което да надмине резултатите си от 2023 г. и 2024 г. и да осигури заетост на над 155 200 души.

Въпреки това, се очаква тази положителна тенденция, дължаща се главно на напредъка в постигането на МУУ и на достъпните цени на горивото, да се обърне през 2026 г. поради скока в цените на корабното гориво, предизвикан от ситуацията в Близкия изток. Цените на горивата отбелязаха рязък скок от началото на март 2026 г., като достигнаха почти двойно по-високо ниво от средната цена през 2025 г. В края на март 2026 г. риболовният флот на ЕС плащаше около 1—1,10 EUR за литър гориво.

До излизането на доклада на НТИКР за 2026 г. относно икономическите резултати на риболовния флот на ЕС (очакван през септември 2026 г.) предварителните оценки сочат, че ако високите цени на горивото се запазят във времето, рентабилността на риболовния флот на ЕС ще намалее значително през 2026 г., което ще изложи на риск значителен брой работни места в риболовните флотове и общности. Смята се също, че за целия риболовен флот на ЕС **повишението на цената на горивото с 0,10 EUR води до намаляване на годишната брутна печалба с 156 млн. евро.**

Въздействието на високите цени на горивото се проявява по различен начин в различните сегменти на риболовния флот. За редица сегменти, които използват горивоемко оборудване, разходите за енергия могат да достигнат до половината от общата стойност на разтоварванията, което при настоящите ценови нива може да доведе до загуби. В общи линии сегментите на риболовния флот, които разчитат на устойчиво експлоатирани запаси и които са повишили енергийната си ефективност (или са намалили разхода на гориво), обикновено се оказват по-устойчиви въпреки настоящите неблагоприятни икономически условия. **Тези тенденции подчертават значението на опазването на рибните запаси и на ускоряването на енергийния преход в риболовните флотове на ЕС.** Това е от ключово значение по две причини: за да се намали уязвимостта на сектора спрямо колебанията в цените на енергията, по-специално на изкопаемите горива, и да се подобри екологичната ефективност. Ускоряването на прехода към устойчиви енергийни източници ще предпази риболовния флот от продължаващата нестабилност и ще насърчи устойчиви и икономически устойчиви практики в дългосрочен план.

Комисията осъзнава сериозните икономически последици, които могат да възникнат в резултат на продължителни смущения в доставките на нефт и газ. Поради това Комисията следи внимателно пазарните тенденции. Внимателно се следи за потенциални смущения в риболова и аквакултурите и съответно на пазара, включително вносът и износът на продукти от риболов и аквакултури, вследствие на повишаването на цените на енергията. Стопанските модели, създадени за обслужване на пазара на морски дарове, са силно зависими от енергията.

В отговор на настоящата ситуация Комисията проучва и работи по намирането на решения в рамките на Европейския фонд за морско дело, рибарство и

аквакултури (ЕФМДРА)²⁶. Целта е да се даде възможност на държавите членки да предоставят своевременна подкрепа на засегнатите оператори. В Регламента за ЕФМДРА е предвиден кризисен механизъм за компенсирание на операторите в засегнатите сектори при изключителни събития, водещи до значителни смущения на пазара. Той беше задействан веднъж, когато започна агресивната война на Русия срещу Украйна.

Комисията отбелязва, че е изпълнено изискването за установяване на доказана и обоснована причинно-следствена връзка между изключителното събитие и значителното смущаване на пазара. Въз основа на това Комисията инициира процедура за компенсация в съответствие с Регламента за ЕФМДРА (член 26, параграф 2) и прие Решение за изпълнение на Комисията от 16 април 2026 г.²⁷. Комисията приканва държавите членки да стартират съответните процедури, за да предоставят подкрепата на секторите в рамките на националните си програми по ЕФМДРА в съответствие с установените правила на ЕФМДРА и регламентите за общоприложимите разпоредби²⁸. Въпреки това, това остава краткосрочна мярка за облекчаване на положението, която не може да замести структурираната и последователна политика и усилията за енергиен преход.

4.1 Социално измерение

След проведено през 2024 г. базово проучване²⁹ Комисията стартира инициатива³⁰, в рамките на която ще прецени кой е най-добрият начин за въвеждане в законодателството на ЕС на съществуващите международни стандарти за обучение и сертифициране на рибари, а именно Международна конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на персонала на риболовните кораби³¹. Инициативата има за цел да се работи по проблема, при който работата в риболовния сектор се нарежда сред най-опасните професии³². Обучението и сертифицирането са сред определящите фактори за обновяването на поколенията, което е необходимо, за да се гарантира продължаването на

---

²⁶ Регламент (ЕС) 2021/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1004 (ОВ L 247, 13.7.2021 г., стр. 1—49, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj>).

²⁷ Решение за изпълнение (ЕС) 2026/889 на Комисията от 16 април 2026 г. за констатиране, че положението в Близкия изток, възникнало на 28 февруари 2026 г., представлява настъпване на изключително събитие, водещо до значителни смущения на пазарите (ОВ L, 2026/889, 16.4.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2026/889/oj).

²⁸ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159—706, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

²⁹ [Базово проучване относно изискванията за обучение и сертифициране на рибарите в държавите — членки на ЕС.](#)

³⁰ [Рибари от ЕС — стандарти за обучение и сертифициране.](#)

³¹ [Международна конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на персонала на риболовните кораби \(STCW-F\), 1995 г.](#)

³² [Евростат: Статистически данни за трудовите злополуки.](#)

риболова, което от своя страна ще позволи да се запази стабилното снабдяване с храни на пазарите в целия ЕС и да се поддържат крайбрежните общности.

Обновяването на поколенията продължава да представлява предизвикателство и се очаква да се сблъска с още по-големи трудности с увеличаването на дяла на застаряващото население (в ЕС и сред рибарите) и ограничения брой нови участници в риболовния сектор. Това се дължи, наред с другото, на ниските заплати, несигурността относно изобилието на рибните запаси, усещането, че професията „няма бъдеще“, голямата натовареност, остаряващите флот и технологии, както и административните предизвикателства и тежести. Тези предизвикателства бяха подчертани в **първия годишен социален доклад (ГСД)**³³.

Социалната устойчивост на рибарството и аквакултурите е определена като една от основните цели на общата политика в областта на рибарството. През последните пет години експертните работни групи (ЕРГ) на НТИКР, и по-специално ЕРГ 24-05, 23-17, 22-14, 20-14 и 19-03, разработиха редица инструменти и рамки за данни към набора от инструменти на ЕС за социалното измерение на рибарството, включително:

- национални профили на рибарството (НПР);
- общностни профили на рибарството;
- социални показатели и свързаните с тях масиви от данни.

Тези инструменти подпомагат привеждането в действие на социалното измерение на ОПОР и предоставянето на комплексни становища. ГСД предоставя цялостен преглед на социалното измерение на ОПОР в секторите на риболова, аквакултурите и преработването.

5. Загължение за разтоварване

Незаконното и нерегистрирано изхвърляне на улов са основните рискове, свързани със задължението за разтоварване по време на риболовни дейности в морето. За да се противодейства на този риск, държавите членки са длъжни да въведат подходящи мерки за наблюдение и контрол. В одити, проведени от Европейската комисия през 2017 г., 2020 г. и 2022 г., беше отбелязана неспособността на държавите членки да приемат необходимите мерки за контрол във връзка със задължението за разтоварване. Недостатъците, посочени в одитните доклади, както и мащабът на продължаващия проблем, свързан с незаконното и недокументирано изхвърляне на значителни количества улов, се потвърждават и от други източници, например проучвания и доклади за оценка на съответствието³⁴, изготвени от Европейската агенция за контрол на

---

³³ Европейска комисия, *Научен, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР)* — *Social Data in EU Fisheries: methodology, dissemination, analysis and evaluation (Социални данни в рибарството в ЕС: методика, разпространение, анализ и оценка) (STECF 25-02 & 25-13)*, Ballesteros, M., Kraan, M., Virtanen, J. and Guillen, J. (editors), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2026 г.: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/6411168>.

³⁴ [Оценка на съответствието | Европейска агенция за контрол на рибарството](#)

рибарството (EFCA). В най-новия доклад на EFCA се подчертават последните данни за несъответствие от страна на различни сегменти на флота, както и затрудненията, с които се сблъскват държавите членки при контрола на задължението за разтоварване чрез традиционни методи, като например инспекции в морето.

Освен ограниченията по отношение на изхвърлянето задължението за разтоварване изисква уловът да се „записва“ и „когато е приложимо — се проверява спрямо квотите“³⁵. В този контекст точното претегляне и последващото регистриране на улова са от съществено значение. Комисията проведе множество мисии за проверка в държавите членки, за да оцени как се претеглят и регистрират разтоварените рибни продукти в съответствие с правилата на ЕС. Резултатите от много от тези оценки разкриват проблеми, свързани с неспазване на изискванията по отношение на точното регистриране на разтоварените количества и контрола върху усвояването на квотите. Резултатите от одитите на задължението за разтоварване и от мисиите за проверка на претеглянето и регистрирането на улова разкриват проблеми, свързани с точното документиране на улова, включително изхвърлените количества и разтоварените количества.

С преразглеждането на системата за контрол на риболова³⁶ в Регламента за контрола беше въведено изискване риболовните кораби с дължина над 18 метра, които представляват висок риск за неспазване на задължението за разтоварване, да бъдат оборудвани със системи за електронно наблюдение от разстояние, считано от 10 януари 2028 г. Макар да се очаква това да представлява сравнително малък дял от общия флот на ЕС, се предвижда, че делът на разтоварванията, попадащи под действието на това изискване, ще бъде значително по-голям. В момента Комисията работи по вторичното законодателство, което трябва да бъде прието, преди тези разпоредби да влязат в сила през 2028 г.

Комисията стартира независимо проучване в подкрепа на оценката на задължението за разтоварване в контекста на по-широката оценка на Регламента за относно ОПОР, което беше публикувано през юни 2025 г.³⁷ В това проучване се подчертават също така трудностите при контрола, дължащи се на сложността на мониторинга в открито море, и се прави изводът, че като цяло задължението за разтоварване не е допринесло за постигането на целта за постепенно премахване на изхвърлянията, като се посочва, че *„[к]ъм днешна дата изхвърлянията на улов от риболовните дейности на ЕС не са намалели и продължават да бъдат обичайна практика във всички морски басейни.“* В

---

³⁵ Член 15, параграф 1 от Регламента относно ОПОР.

³⁶ Член 13 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. за създаване на система за контрол на Съюза за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, изменен с Регламент (ЕС) 2023/2842 на Европейския парламент и на Съвета от 22 ноември 2023 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за изменение на регламенти (ЕО) № 1967/2006 и (ЕО) № 1005/2008 на Съвета и на регламенти (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2017/2403 и (ЕС) 2019/473 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на контрола на рибарството (ОВ L, 2023/2842, 20.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj>)

³⁷ [Проучване в подкрепа на оценката на задължението за разтоварване.](#)

проучването са установени няколко фактора, довели до неуспешното изпълнение на задължението за разтоварване, като се подчертават недостатъчните налични данни за измерване на изхвърлянията, извършвани в рамките на съществуващите изключения, неефективните инструменти за мониторинг и правоприлагане, липсата на контрол, както и слабата подкрепа от страна на сектора, придружена от данни за затруднения при изпълнението на правилото на практика.

6. Насоки за възможностите за риболов за 2027 г.

6.1 Основни етапи в определянето на следващите възможности за риболов

Предложенията на Комисията ще се основават на най-добрите налични научни становища на ICES и НТИКР. Предложенията ще се основават и на решенията, взети по време на консултациите с Обединеното кралство, Норвегия и други крайбрежни държави³⁸, на решенията, взети от регионалните организации за управление на рибарството (РОУР), и на социално-икономически анализ.

Комисията приканва държавите членки и заинтересованите страни да разгледат и становищата на ICES и НТИКР веднага след тяхното публикуване, като подчертава значителния принос за оптимизиране на графика на НТИКР за региона на Западното Средиземноморие. Заинтересованите страни могат да споделят мнението си или да отправят препоръки към Комисията чрез консултативните съвети, националните органи и индивидуално.

Освен това Комисията работи за постигане на напредък по споразуменията за разпределяне във връзка с широко разпространените запаси — и именно с държавите извън ЕС, с които такива споразумения още не са сключени, за да се гарантира, че общите запаси се експлоатират по устойчив начин.

6.2 Възможности за риболов за различните морски басейни

По отношение на рибните запаси, управлявани изцяло от ЕС в **Балтийско море, Скагерак/Категат и Атлантическия океан**, освен определянето на възможностите за риболов в съответствие с МУУ и принципа на предпазливост Комисията ще продължи да следва курса на определяне на график за възстановяване на рибните запаси и ще се стреми да получи съответните научни становища от ICES.

По отношение на съвместно управляваните рибни запаси с Обединеното кралство, Норвегия и други крайбрежни държави целта остава да се определят възможностите за риболов въз основа на най-добрите налични научни становища, като се отчитат

---

³⁸ От октомври 2026 г. нататък Комисията ще проведе няколко консултации с Обединеното кралство, Норвегия и другите крайбрежни държави. Целта е те да приключат навреме, така че резултатите от тях да бъдат включени в разискванията на Съвета по селско стопанство и рибарство през декември 2026 г.

социално-икономическите съображения, както и да се договорят дългосрочни мерки за опазване, включително дългосрочни стратегии за управление, когато това е уместно.

Комисията ще продължи да си сътрудничи тясно с Обединеното кралство за изпълнение на съвместните двустранни ангажименти в рамките на Специализирания комитет по рибарството, създаден съгласно Споразумението за търговия и сътрудничество, като ще обърне специално внимание на възстановяването на рибните запаси, които са в критично състояние. Ще продължи и сътрудничеството на двустранно равнище с Норвегия и на тристранно равнище с Обединеното кралство и Норвегия, с цел осигуряване на устойчиво рибарство и разумно управление на общите рибни запаси, включително текущата работа по режима на РТС и допълнителните мерки в рамките на дългосрочния подход за възстановяване на популацията на атлантическа треска в Северния шелф.

ЕС запазва ангажимента си за постигането на устойчиви, балансирани и всеобхватни споразумения за разпределяне на широко разпространените запаси, съвместно управлявани с други крайбрежни държави.

За **Средиземно море и Черно море** е от съществено значение държавите членки да изпълняват стриктно управленските решения, за да постигнат целите на многогодишния план за западната част на Средиземно море и на многогодишните планове на GFCM³⁹⁴⁰. За тази цел държавите членки следва така също да засилят изпълнението на амбициозните съпътстващи мерки в рамките на своите национални програми по ЕФМДРА, с подкрепа от Комисията, когато е необходимо.

С въвеждането на постоянната фаза на многогодишния план за западната част на Средиземно море предложението на Комисията ще има за цел постигане и поддържане на МУУ за всички запаси. Комисията ще вземе предвид и резултатите от работата на съответните научни органи с оглед на актуализирането на най-добрите налични научни становища за мерлузата.

Управлението на общите запаси е необходимо също така, за да се гарантира устойчивост в международните води и да се осигурят **еднакви условия на конкуренция** в Средиземно море и Черно море. За тази цел предложението за възможностите за риболов за 2027 г. ще обхваща мерки за изпълнение на съществуващите решения на GFCM, както и допълнителни мерки, които GFCM ще приеме на годишното си заседание през 2026 г. За черноморските видове Комисията ще предложи ОДУ и квоти за калкан в съответствие с многогодишния план на GFCM, както и за цаца.

---

³⁹ Регламент (ЕС) 2019/1022 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за установяване на многогодишен план за риболова на запаси от дънни видове в западната част на Средиземно море и за изменение на Регламент (ЕС) № 508/2014 (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 1—17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1022/oj>)

⁴⁰ [Планове за управление | Генерална комисия по рибарство за Средиземно море](#)

7. Заключение

Въпреки че устойчивостта на риболовните дейности в ЕС продължава да се подобрява, някои рибни запаси и морски басейни все още са изправени пред сериозни предизвикателства. Макар и други фактори, различни от риболова, да оказват влияние върху състоянието на рибните запаси, риболовът допринася в голяма степен за това състояние. Следователно усилията трябва да продължат и дори да се ускорят, за да се подобри устойчивостта на запасите, които все още не се експлоатират в рамките на целевите нива на МУУ. Намаляването на биомасата и на попълването на рибните запаси се забелязва по-ясно и трябва да се вземе предвид при оценката на дългосрочното състояние на запасите. Здравословното състояние на екосистемата определя и състоянието на рибните ресурси. Поради това, държавите членки следва да засилят усилията си в рамките на процеса на регионализация и да предложат мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху морската среда (прилов на целеви и нецелеви видове, прилов на уязвими видове и неблагоприятно въздействие върху морското дъно). Това може да бъде постигнато чрез съвместни препоръки на държавите членки съгласно член 11 от Регламента относно ОПОР, в които се препоръчва използването на готови за употреба селективни уреди и на съвременни технологии за улов, както и мерки за ограничаване на риболовния натиск върху уязвими местообитания и видове и в морските защитени зони. Освен това, макар и да не е задължителен, планът за действие за морската среда насърчава използването на по-щадящи риболовни методи и опазването на уязвимите видове и местообитания, като поставя акцент върху постигането на баланс между опазването на околната среда и социално-икономическата реалност, като същевременно насърчава справедлив и равноправен преход.

Риболовът е важна част от икономиката на крайбрежните общности в ЕС, но това може да продължи само ако има достатъчно риба за улов и ако новото поколение вижда бъдеще в тази професия. Трябва да съществува баланс между риболовното усилие и възможностите за риболов, а енергийният преход следва да бъде ускорен, за да се гарантира, че риболовният сектор на ЕС е рентабилен, конкурентоспособен и устойчив и е в състояние да се справи с предизвикателствата, свързани с колебанията в цените на горивата. Слабите икономически резултати вероятно вече подкопават сигурността на работните места и заплатите и възпрепятстват инвестирането на промишлеността в модернизацията на риболовния флот на ЕС. В момента сме изправени пред втората криза с горивата за последните четири години след началото на агресивната война на Русия срещу Украйна и кризата с горивата, свързана с конфликта в Близкия изток, което подчертава необходимостта риболовният сектор да повиши конкурентоспособността си, за да се справи по-успешно с тези кризи, чрез инвестиции и реформи, насочени към укрепването на неговата устойчивост, иновации и енергиен преход.

Държавите членки трябва също така да погледнат отвъд риболовния сектор, за да гарантират възстановяването на рибните запаси чрез пълно изпълнение на съответното

законодателство на ЕС⁴¹. Без здрава морска среда и здрави рибни запаси не може да има риболов за бъдещите поколения. Същевременно е важно да се вземе предвид социално-икономическият аспект на устойчивостта, включително да се направят условията на труд по-привлекателни за новите поколения.

В този дух Комисията приканва държавите членки да продължат да изпълняват своите национални програми по ЕФМДРА, които подпомагат изпълнението на ОПОР и отговарят на общите нужди от адаптиране и повишаване на устойчивостта на сектора на рибарството.

Основната цел на предложението на Комисията относно възможностите за риболов отново е да се гарантира екологично устойчив риболов в дългосрочен план, като същевременно се постигнат икономически, социални и трудови ползи. Поради това, предложенията за 2027 г. ще продължат да подпомагат възстановяването на рибните запаси, включително посредством графици за попълване на запасите, и да запазват вече постигнатия напредък. За да постигне това, Комисията разчита на непрекъснатото участие и подкрепата на всички заинтересовани страни, включително посредством усилията им да извършват по-селективен риболов, тъй като само чрез съвместни усилия можем да гарантираме устойчивостта на рибарството в ЕС за бъдещите поколения.

Комисията приканва държавите членки, консултативните съвети, заинтересованите страни и обществеността да споделят мнението си по настоящото съобщение до 31 август 2026 г.

---

⁴¹ По-конкретно Рамковата директива за морска стратегия, директивите за птиците и местообитанията, Рамковата директива за водите и Регламентът относно възстановяването на природата.

ПЛАНИРАН РАБОТЕН ГРАФИК⁴²

Кога	Какво
От май до ноември 2026 г.	Научни становища на ICES
От юни до края на август 2026 г.	Обществена консултация относно съобщението
Края на август 2026 г.	Приемане от Комисията на предложението ѝ за възможностите за риболов в Балтийско море
Средата на септември 2026 г.	Приемане от Комисията на предложението ѝ за възможностите за риболов в Средиземно море и Черно море
От октомври до декември 2026 г.	Годишни консултации относно възможностите за риболов със страните в Североизточния Атлантически океан
Октомври 2026 г.	Заседание на Съвета относно възможностите за риболов в Балтийско море Консултации на крайбрежните държави за широко разпространените запаси в Североизточния Атлантически океан
Края на октомври 2026 г.	Приемане от Комисията на предложението ѝ за възможностите за риболов в Атлантическия океан/Северно море
Ноември 2026 г.	Годишно заседание на GFCM
Ноември 2026 г.	Годишно заседание на NEAFC
Декември 2026 г.	Оценка на запасите и становища за управлението на запасите от страна на НТИКР
Декември 2026 г.	Заседание на Съвета относно възможностите за риболов в Атлантическия океан/Северно море Заседание на Съвета относно възможностите за риболов в Средиземно море и Черно море

⁴² За управляваните от РОУР запаси във водите на ЕС и в някои води извън ЕС възможностите за риболов се приемат след годишното заседание на съответната РОУР, като се преразглежда регламентът на Съвета за определяне на възможностите за риболов.